

**UCHWAŁA NR XLI/269/2017
RADY MIEJSKIEJ W WOŁCZYNIE**

z dnia 20 grudnia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wołczyn w 2018 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2017 r., poz. 1875) i art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2017 r., poz. 783 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 1390), uchwała się co następuje:

§ 1. § 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wołczyn na rok 2018 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Preliminarz wydatków w 2018 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołczyna.

§ 4. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie od stycznia 2018 roku.

Przewodniczący Rady

Waldemar Antkowiak

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLI/269/2017

Rady Miejskiej w Wołczynie

z dnia 20 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WOŁCZYN

Rozdział 1. WPROWADZENIE

Kierunek działania władz lokalnych wobec występujących problemów alkoholowych - zarówno wymiernych (np. przestępstwa, wypadki drogowe), jak i niewymiernych (ból i cierpienie) - określony jest w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dokument stanowi kontynuację prowadzonych zadań, wzbogaconych - adekwatnie do potrzeb - o nowe rozwiązania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to dokument odpowiadający na potrzeby i problemy, uwzględniający zasoby lokalnego środowiska, a celem jego realizatorów jest doskonalenie i rozwijanie lokalnego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych. Uniwersalny charakter problemów związanych z alkoholem czyni Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jednym z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Akty prawne, w oparciu o które prowadzone są działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii to:

- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 487 z późn. zm.),
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015,
- Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołczyn Uchwała Rady Miejskiej w Wołczynie nr IV/24/2011 z dnia 26 stycznia 2011 r.,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2017 r., poz. 783 z późn. zm.),
- Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 239 z późn. zm.)

Inne dokumenty krajowe, z których realizacją koresponduje program to:

- Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2016 r., poz.930 z późn. zm.)
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 1390),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozdział 2. DIAGNOZA

I. DANE OGÓLNOPOLSKIE

Sprawozdanie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z realizacji Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. wskazuje na utrzymujący się wysoki poziom spożycia alkoholu przez Polaków. Jedynie w kategorii średnie spożycie w litrach 100% alkoholu na 1 mieszkańca w 2009 i 2010 r. zaobserwowano tendencję spadkową, tj.:

2009	9,06
2010	9,02
2011	9,25

2012	9,16
2013	9,67
2014	9,40
2015	9,41

Nadal 1/3 spożywanych przez Polaków alkoholi przypada na wyroby spirytusowe:

	2012	2013	2014	2015
Wyroby spirytusowe	32,74%	37,2%	34,1%	34%
Wino i miody pitne	7,73%	7,2%	8,0%	8,0%
Piwo	59,54%	55,7%	57,9%	57,9%

Obserwuje się utrzymanie trendu spożycia piwa na poziomie 54 - 58%:

- w 2011 r. 56,20%
- w 2012 r. 59,54%
- w 2013 r. 55,7%
- w 2014 r. 57,9%
- w 2015 r. 57,9%

Według Światowej Organizacji Zdrowia Polska jest w grupie krajów o najwyższym spożyciu czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca. Przy średniej światowej 6,13 litra, w Polsce wypija się 13,3 litra (dane WHO odnoszą się tylko do dorosłych mieszkańców). Alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Jego spożycie wiąże się z 60 rodzajami chorób, urazów. Corocznie z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób.

Alkohol ponadto przyczynia się do zaistnienia negatywnych zjawisk typu: wykroczenia, wypadkowość, czyny karalne.

II. DANE LOKALNE

O skali problemów alkoholowych na terenie miasta i gminy Wołczyn dowiadujemy się z danych takich instytucji jak: Policja, Straż Miejska, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ważnych źródeł informacji o rozmiarze problemów alkoholowych na terenie Gminy Wołczyn są raporty Straży Miejskiej i Policji.

Ze zjawiskiem problemów alkoholowych nierozzerwalnie łączy się zjawisko przemocy w rodzinie. Liczbę tę związane z występowaniem aktów przemocy, a równocześnie powiązane z założeniem Niebieskich Kart (najbardziej wiarygodnego dowodu istnienia przemocy).

Lp.	Kategorie	od 01.01.2013 do 31.12.2013 r.	od 01.01.2014 do 30.11.2014 r.	od 01.01.2015 do 30.12.2015 r.	od 01.01.2016 do 12.12.2016 r.
1.	2.	3.	3.	3.	3.
1.	Liczba założonych tzw. Niebieskich Kart	6	24	16	10

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015 r.:

Kategoria	od 01.01.2015 do 31.12.2015 r.
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadziła rozmowy w 2015 roku:	15
Liczba osób, z którymi gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadziła w 2015 roku rozmowy interwencyjno-	31

motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu:	
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu w 2015 roku:	41
Liczba osób, wobec których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych wystąpiła w 2015 roku do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:	10

W 2015 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wołczyńnie skorzystało 405 rodzin z czego w 83 rodzinach występuje problemem alkoholowym.

III. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Uwzględniając zadania wchodzące w zakres profilaktyki i rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, jak również biorąc po uwagę rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura ds. Narkomanii, Gminny Program Profilaktyki obejmować i realizować powinien następujące zadania:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,

- a w tym prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Podstawowym zadaniem tego punktu winno być:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące;
- 4) prowadzenie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej).

2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,

- a w tym finansowanie świetlic dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, dzieci niedostosowanych społecznie, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Podstawowym zadaniem tych placówek winno być:

- 1) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowych dla dzieci. W planach tych warto uwzględniać włączanie dzieci w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych (w zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka);
- 2) współpraca z instytucjami, które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, głównie w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych (np. gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny);
- 3) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych;
- 4) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

- a w tym organizacja imprez i spotkań edukacyjnych, profilaktycznych dla szerszej rzeszy dzieci, młodzieży i dorosłych.

Imprezy i spotkania edukacyjne winny mieć charakter:

- trzeźwociowy,
- działający rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia,
- kulturalno-towarzyski promujący zdrowy i trzeźwy styl życia,
- ukierunkowany na dzieci i młodzież,
- współpracy, współdziałania na rzecz i ze społecznością lokalną,
- wsparcie Centrum Psychoedukacji przy Gimnazjalno-Licealnym Zespole Szkół - zatrudnienie psychologa dla uczniów Publicznego Gimnazjum, Liceum Ogólnokształcącego oraz ich rodzin, z możliwością konsultacji dla mieszkańców Gminy Wołczyn.

Podstawowymi założeniami pracy z dzieckiem/ rodziną w Centrum Psychoedukacji winno być:

- dziecko żyje w systemie rodzinnym i udzielana mu pomoc powinna być zintegrowana z pomocą całej rodzinie,
- pomoc dziecku/rodzinie powinna być planowa, opierać się na indywidualnej diagnozie jego potrzeb i problemów,
- pomoc dziecku/rodzinie powinna być zindywidualizowana,
- osoby udzielające pomocy powinny mieć odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje osobiste i interpersonalne,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz prowadzeniu zajęć dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,

- a w tym współfinansowanie działań z dziećmi i młodzieżą.

Pozalekcyjne zajęcia sportowe, stanowiące element oddziaływań profilaktycznych, powinny obejmować:

- 1) zasady, normy postępowania zapisane w formie regulaminu zajęć (m.in. zakaz stosowania używek, przeklinania, reguły fair play itp.);
- 2) trening umiejętności życiowych, uczenie rozwiązywania konfliktów, gry fair play, radzenia sobie z trudnymi emocjami, ponoszenia konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie itp.;
- 3) współpracę z rodzicami: angażowanie ich np. w formie klubu kibica albo udziału w zawodach razem z dziećmi; umożliwienie im podejmowania i realizowania własnych pomysłów (np. organizacja zawodów, treningi w innym miejscu niż dotychczas).

IV. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wołczynie została powołana Zarządzeniem Burmistrza Wołczyna. Powołanie Komisji wynika z art. 4¹ ust.3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

Komisja ma swoją siedzibę w Urzędzie Miejskim w Wołczynie i zbiera się na swoich posiedzeniach w zależności od potrzeb.

2. Zadania Komisji:

- 1) inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 2) pomoc rodzinom osób uzależnionych od alkoholu (informowanie o możliwościach pomocy prawno-administracyjnej, chorobie alkoholowej i sposobach jej leczenia);
- 3) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 4) przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych;

- 6) rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Kluczborku wniosków dotyczących zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu;
- 7) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 8) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w przypadku upoważnienia przez Burmistrza Wołczyna.

V. ZASADY WYDAWANIA I COFANIA ZEZWOLEŃNA PROWADZENIE PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA NA MIEJSCU LUB POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY ORAZ KONTROLI PRZESTRZEGANIA ZASAD OBROTU TYMI NAPOJAMI

1. Sprzedaż napojów alkoholowych w gminie Wołczyn przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie wydanego przez Burmistrza Wołczyna zezwolenia zgodnie z uchwalanymi przez Radę Miejską w Wołczynie uchwałami w sprawie liczby punktów sprzedaży, ich usytuowania oraz warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

2. Zezwolenia wydaje się po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Wołczyn o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Wołczynie dotyczącymi zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. Zezwolenia jednorazowe na sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych w czasie i miejscu odbywających się imprez wydaje Burmistrz Wołczyna tylko podmiotom gospodarczym posiadającym stałe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych i jednostkom Ochotniczej Straży Pożarnej.

4. cofnięcie wydanego zezwolenia może nastąpić w przypadku przekroczenia warunków określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w uchwałach Rady Miejskiej w Wołczynie oraz w zezwoleniu.

VI. TRYB PRZEPROWADZANIA KONTROLI WARUNKÓW SPRZEDAŻY, PODAWANIA I SPOŻYCIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadza organ zezwalający lub na podstawie jego upoważnienia Straż Miejska lub członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Przedmiotem kontroli jest:

- 1) prawidłowość sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych zgodnie z posiadanym zezwoleniem;
- 2) sprawdzanie zgodności warunków sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ze stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Wołczynie.

3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości związanych ze sprzedażą i spożyciem napojów alkoholowych osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli składają sprawozdanie z wnioskami z przeprowadzonej kontroli Burmistrzowi Wołczyna.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Ustala się kwartalne wynagrodzenie członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji w wysokości:

- a) Przewodniczący Komisji - 14% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego
- b) Sekretarz Komisji - 12% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego

c) Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki (członek Komisji) - 12% minimalnego wynagrodzenia miesięcznego

d) Pozostali członkowie Komisji - 10 % minimalnego wynagrodzenia miesięcznego

2. Wypłata wynagrodzeń następować będzie kwartalnie za każdy przepracowany kwartał na podstawie listy podpisanej przez Przewodniczącego Komisji a w razie jego nieobecności przez Sekretarza Komisji.

3. Wynagrodzenie członków Komisji obejmuje całokształt pracy związanej z wykonywaniem działań i czynności wynikających z gminnego programu oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

**Preliminarz
wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok**

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na rok 2018, ujęte poniżej pochodzą z przewidzianych w budżecie gminy Wołczyn na rok 2018 łącznych wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych do kasy gminy przez właścicieli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opłat za zezwolenia jednorazowe.

Przychód i wydatki w budżecie z tytułu opłat na rok 2018 przewidywany jest w wysokości 200 000,00 zł.

Środki te zgodnie z programem przeznaczone będą na następujące wydatki:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin:

1. Grupa AA – Grupa wsparcie

- a) wynagrodzenie terapeuty - 6 885,00 zł,
- b) wydatki bieżące - 2 500,00 zł,

II. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) wynagrodzenia członków Gminnej Komisji – 19 656,00 zł,
- b) zakup materiałów biurowych - 500,00 zł,
- c) opłaty Sądowe - 1 000,00 zł,
- d) wynagrodzenie dla biegłego sądowego z tytułu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia – 3 000,00 zł

III. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) całodobowa pomoc ofiarom przemocy domowej - 4 000,00 zł – dotacja,
- b) wsparcie Centrum Psychoedukacji - psycholog dla uczniów oraz ich rodzin, z możliwością konsultacji dla mieszkańców Gminy Wołczyn - 3200,00 zł (realizator: Centrum Psychoedukacji przy Zespole Szkół w Wołczynie).

IV. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- a) wsparcie Centrum Psychoedukacji - psycholog dla uczniów oraz ich rodzin, z możliwością konsultacji dla mieszkańców Gminy Wołczyn - 7800,00 zł (realizator: Centrum Psychoedukacji przy Zespole Szkół w Wołczynie).

V. Zajęcia prowadzone w środowisku, tworzenie warunków do uprawiania sportu będącego gwarancją na zdrowie i trzeźwość, a w tym:

- a) zajęcia rekreacyjno-sportowe z elementami profilaktyki - 30 000,00 zł – dotacja,
- b) tworzenie miejsc i warunków do spędzania czasu wolnego – 6 000,00 („Budowa Ponadregionalnego Centrum Spotkań „Park Przyjaźni” w Wołczynie)

VI. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

a) szkolenia, wyjazdy, spotkania edukacyjne i imprezy masowe - 4 459,00 zł.

VII. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

a) prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży - 65 000,00 zł - dotacja dla Wołczyńskiego Ośrodka Kultury.

VIII. Wspieranie zatrudnienia socjalnego - integracja społeczna osób uzależnionych:

a) finansowanie zatrudnienia socjalnego – 46 000,00 - dotacja.